

חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום **(עבירות תנועה – דין חיילים), תשי"ט–1959 [נוסח משולב] ***

תארכת תוקף

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (עבירות תנועה – דין חיילים), תשי"ט–1949¹ (להלן – התקנות), בנוסח המשולב הניתן בתוספת מוארך בזה עד שתפורסם הכרזה של הכנסת בהתאם לסעיף 9(ד) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תשי"ח–1948², כי חדל מצב החירום להתקיים.

תוספת

פרשנות

1. (א) בתקנות אלה –
 "חוק השיפוט הצבאי" – חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו–1955³;
 "חייל" – כמשמעותו בסעיף 1 לחוק השיפוט הצבאי, או אדם שאותו חוק חל עליו על פי פסקאות (2) ו-(3) לסעיף 8 שבו;
 "עבירת תנועה" –

(1) עבירה לפי פקודת התעבורה⁴, או לפי תקנות שהותקנו על פיה, או לפי חוק אחר הנוגע לתנועה בדרכים, שחייל יכול להיתבע עליה בבית דין צבאי על פי הסעיפים 14 או 15 לחוק השיפוט הצבאי;
 (2) עבירה לפי סעיף 133 לחוק השיפוט הצבאי, שנעברה על ידי אי-קיום הוראה מהפקודות המנויות באותו סעיף, או על ידי התרשלות בקיומה, והכל במידה שההוראה נוגעת לכלי רכב או להסדר התחבורה הצבאית או לתנועה בדרכים.

(ב) בתקנות אלה תהיה לכל מונח המשמעות שניתנה לו בחוק השיפוט הצבאי, אם אין משמעות אחרת בובעת מנוסח הכתוב.

2. יוקמו בצבא בתי דין לעבירות תנועה.

בתי דין לעבירות תנועה

3. (א) ראש המטה ימנה מבין החיילים שופטי תנועה לצורך תקנות אלה.
 (ב) ראש המטה ימנה מבין החיילים דיינים לצורך תקנות אלה.

שופטי תנועה ודיינים

4. (א) בתי דין לעבירות תנועה הם שנים:

הרכב בתי דין

(1) בית דין של שלושה, שבו ישבו בדין שופט תנועה כאב בית הדין ושני דיינים;

(2) בית דין של דן יחיד שבו ישב בדין שופט תנועה.

(ב) ראש המטה יקבע את הרכבו של כל בית דין לעבירות תנועה ואת מקום מושבו.

5. (א) בית דין לעבירות תנועה יהיה מוסמך לשפוט כל חייל, ללא הכדל דרגה, על כל עבירת תנועה שנעברה בכל מקום שהוא אחרי שהותקנו תקנות אלה.

סמכות לשפוט

* מתפרסם על ידי שר המשפטים, לפי סעיף 16(ו) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תשי"ח–1948; ע"ר תשי"ח, תוס' א' מס' 2, עמ' 1; ס"ח 155, תשי"ד, עמ' 126.

1 ס"ח 4, תשי"ט, עמ' 7; ס"ח 11, תשי"ט, עמ' 45; ס"ח 30, תשי"י, עמ' 36; ס"ח 105, תשי"ב, עמ' 280; ס"ח 141, תשי"ד, עמ' 53; ס"ח 194, תשמ"ז, עמ' 17; ס"ח 215, תשי"ה, עמ' 34; ס"ח 249, תשי"ח, עמ' 102.

2 ע"ר תשי"ח, תוס' א' מס' 2, עמ' 1.

3 ס"ח 189, תשמ"ה, עמ' 163.

4 חוקי אי, כרך ב', פרק קכ"ה, עמ' 1271.

(ב) אדם שהיה חייל וחדל להיות חייל, וכן אדם הנמנה עם כוחות המילואים של הצבא, שעברו עבירות תנועה בזמן שירותם בצבא, יהיה בית דין לעבירות תנועה מוסמך לשפוטם על עבירה זו באותם התנאים והסייגים שבית דין צבאי על פי הסעיפים 4, 6 או 12 לחוק השיפוט הצבאי מוסמך לשפוטם עליה.

6. בית דין לעבירות תנועה מוסמך להטיל על עבירות תנועה את הענשים שבית דין צבאי מחזוי מוסמך על פי חוק השיפוט הצבאי להטילם על אותן העבירות, ונוסף עליהם, או במקומם, מוסמך בית דין לעבירות תנועה להטיל אחד משני הענשים הבאים או שניהם: (1) שלילת זכות לנהיגת כלי רכב, בין צבאי ובין אחר, לתקופה שבית הדין יקבע;

(2) הורדה בדרגה או שלילתה;

ואולם בית דין של דן יחיד לא יוכל להטיל אלא עונש מאסר ששים יום או קנס חמישים לירות, או עונש מן הענשים המשמעותיים המנויים בסעיף 22 לחוק השיפוט הצבאי; ונוסף על ענשים אלה, או במקומם – שלילת זכות לנהיגת כלי רכב, בין צבאי ובין אחר, לחקופה שאינה עולה על שתי שנים.

7. לבית דין לעבירות תנועה תהיה הסמכות הנתונה לבית הדין הצבאי בסעיף 35 לחוק השיפוט הצבאי, והסעיפים 36 ו-37 לחוק השיפוט הצבאי יחולו בדיון לפניו, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

8. (א) פסק דין של זיכוי שניתן על ידי בית דין של שלושה הוא סופי, אינו טעון אישור ואינו ניתן לערעור.

(ב) פסק דין של חיוב שניתן על ידי בית דין של שלושה טעון אישור מאת ראש המטה. ראש המטה יוכל לאשר את פסק הדין, או לאשר את החיוב ולהקל בעונש, או לבטל את פסק הדין.

(ג) פסק דין של חיוב שניתן ואושר כאמור, הוא סופי ואינו ניתן לערעור.

(ד) פסק דין של חיוב שניתן על ידי בית הדין של שלושה יוצא אל הפועל מיד לאחר נתינתו, מלבד אם בית הדין או ראש המטה ציווה לעכב את ההוצאה לפועל של פסק הדין עד לאישורו.

9. פסק דין שניתן על ידי בית דין של דן יחיד הוא סופי, אינו טעון אישור ואינו ניתן לערעור.

10. פסק דין של בית דין לעבירות תנועה, דינו כדין פסק דין שניתן על פי חוק השיפוט הצבאי בכל הנוגע להוצאתו לפועל.

11. (א) סדרי הדיון בבית דין לעבירות תנועה, במידה שלא נקבעו בתקנות אלה, יהיו כסדרי הדיון הנהוגים בבית דין צבאי מחזוי על פי חוק השיפוט הצבאי, בשינויים המחור-ייבים לפי הענין.

(ב) בית דין לעבירות תנועה רשאי לדון שלא בנוכחות הנאשם אם לא התייצב למשפט והוכח לבית הדין כי הוזמן כדין וכי לפני תחילת הדיון לא הצדיק את אי-נוכחותו להנחת דעתו של בית הדין.

(ג) החלטת בית הדין לדון שלא בנוכחות הנאשם ונימוקיה יירשמו בפרוטוקול.

12. מי שבידון על ידי בית דין של דן יחיד רשאי ראש המטה למחול לו את העונש שהוטל עליו או חלק מן העונש, או להחליף את העונש שהוטל עליו בעונש קל יותר.

13. (א) לבית דין לעבירות תנועה יהיו הסמכויות הנתונות לבית דין צבאי על פי סעיף 331 לחוק השיפוט הצבאי.

(ב) הסעיפים 527–531 לחוק השיפוט הצבאי יחולו על הזמנת עדים על ידי בית דין לעבירות תנועה, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

דיני ראיות

14. (א) בית דין לעבירות תנועה רשאי לקבל כראיה מטעם התביעה הודעה בכתב של אדם שאינו מופיע כעד בבית הדין, אם נראה מתוך ההודעה שהיא חתומה על ידי בעל ההודעה ושחתימתו אושרה על ידי שוטר, שוטר צבאי או חייל בדרגת סמל או בדרגה גבוהה הימנה; ואולם בית הדין לא יקבל כראיה הודעה כאמור—

(1) אם הנאשם דורש שבעל ההודעה יופיע כעד בבית הדין, או

(2) אם בית הדין סבור כי לשם עשיית משפט צדק רצוי שבעל ההודעה יופיע כעד בבית הדין.

(ב) בית הדין חייב, מיד לאחר שנתבקש על ידי החובע לקבל כראיה הודעה בכתב כאמור בתקנת משנה (א), להודיע לנאשם שהוא זכאי לדרוש שבעל ההודעה יופיע כעד בבית הדין.

(ג) הוגש לבית הדין טופס של פקודות המטה הכללי, ישמש הטופס ראיה חותכת על תכנו.

(ד) הוגש לבית הדין העתק מפקודות-קבע של כל יחידת צבא, או העתק מפנקס, מיומן או מרישום אחר המתנהל בכל יחידת צבא על פי פקודת המטה הכללי או על פי פקודת מפקד היחידה, ונראה מתוך ההעתק שהוא מאושר כהעתק נכון על ידי מפקד היחידה—ישמש ההעתק ראיה חותכת על תכנו; ואולם בית הדין יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, לא לקבל כראיה העתק שהוגש כאמור.

דין פקודות

15. בבית דין לעבירות תנועה רואים לענין סעיף 8 לפקודת החוק הפלילי, 1936⁴, את כל המקורות המנויים בסעיף 133 לחוק השיפוט הצבאי, כאילו הם דינים.

סמכות תובעים
צבאיים

16. (א) החובע הצבאי הראשי רשאי למנות חיילים להיות תובעים בפני בית דין לעבירות תנועה.

(ב) חייל שנתמנה כאמור, סמכויותיו בפני כל בית דין לעבירות תנועה — כסמך כויות תובע צבאי על פי סעיף 181 (ב) לחוק השיפוט הצבאי.

העברת דין

17. (א) בית דין של דן יחיד יוכל בכל עת, לפני מתן פסק הדין, להעביר את הדין לבית דין של שלושה.

(ב) חייל שהובא לדין בפני בית דין של דן יחיד זכאי, לאחר שהוקרא לו כתב אישום ולפני שענה לאשמה, לבקש שדינו יועבר לבית דין של שלושה, ודינו יועבר כמבוקש. בית הדין חייב, מיד לאחר הקראת כתב אישום, להודיע לנאשם על הזכות הנתונה לו לפי תקנת משנה זו.

העברת סמכות
ראש המטה

18. ראש המטה יוכל להעביר לאחר או לאחרים את הסמכויות הנתונות לו על פי תקנות אלה, כולן או מקצתן, חוץ מן הסמכות הנתונה לו על פי תקנה 3 וחוץ מהסמכות לבטל, לפי תקנה 8 (ב), פסק-דין של חיוב שניתן על ידי בית דין של שלושה.

⁴ ע"ר 1936, תוס' 1 מ"ס 652, עמ' 263.

19. (א) אין תקנות אלה באות לגרוע מן הסמכויות הנתונות על פי החוק לבתי המשפט האזרחיים; ואולם בשום פנים לא ישא חייל באחריות פלילית יותר מפעם אחת על אותה עבירה.

(ב) אין תקנות אלה באות לגרוע מן הסמכויות הנתונות, על פי חוק השיפוט הצבאי, לבתי הדין הצבאיים ולקציני השיפוט הפועלים על פי חוק השיפוט הצבאי; ואולם משהוגש לבית דין לעבירות תנועה כתב אישום נגד חייל על עבירת תנועה, אין להביאו לדין על אותה עבירה בפני בית הדין הפועל על פי חוק השיפוט הצבאי.

20. לתקנות אלה ייקרא "תקנות-שעת-חירום (עבירות תנועה – דין חיילים), תש"ט – חשם 1949".

פנחס רוזן
שר המשפטים

י"ח בתמוז תשי"ט (24 ביולי 1959)

